

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Pehkonen, Jaakko

Title: Talouspolitiikassa ollaan ennusteuralla

Year: 2018

Version:

Please cite the original version:

Pehkonen, J. (2018, 1.2.2018). Talouspolitiikassa ollaan ennusteuralla. Tiedeblogi.
<https://www.jyu.fi/fi/blogit/tiedeblogi/jaakko-pehkonen-talouspolitiikassa-ollaan-ennusteuralla>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Jaakko Pehkonen: Talouspolitiikassa ollaan ennusteuralla

Keväällä 2015 arvailin tässä Jyväskylän yliopiston blogisarjassa pääministeri Juha Sipilän hallituskauden talouspolitiikan linjauksia ja tulevia tekemisiä. Vahvasti epätieteellisiä ennustepointteja oli seitsemän. Kaksi niistä liittyi Sote-uudistuksen etenemiseen. Muissa spekuloidtiin yhteiskuntasopimuksen syntymistä, työmarkkinuudistuksia, verotusta, kulusäästöjä ja tuottavuuden kehitystä. Nyt lienee sopiva aika puolivälitarkistukselle.

Sote-uudistus etenee odotusten mukaisesti, eli maakuntamalliin perustuen ja kompastellen. Päivitän ennustetta negatiiviseen suuntaan. Uudistuksen operatiivinen toteutus tulee takkuamaan pahasti ja pitkään, myös Sipilän jälkeisellä hallituskaudella. Erityisesti uudistukseen ladatut säästötavoitteet karkaavat yhä kauemmaksi horisonttiin. Valitettavasti.

Yhteiskuntasopimus syntyi ennakoarvailujen mukaisesti. Kikyn nimellä kulkeva raamipaperi allekirjoitettiin syksyllä 2015. Ensimmäiset lakkopäivät on jo nähty ja lisää on tulossa. Jatkossa erimielisyyksien kohteena on erityisesti paikallinen sopiminen. Päivitän ennustetta hieman positiivisempaan suuntaan: pitkiltä työtaisteluilta vältytään tänä ja ensi vuonna.

Myös ex-pääministeri Ahon työreformit kaivettiin naftaliinista. Työaikaa pidennettiin yhteiskuntasopimuksen linjauksilla ja työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmia ratkotaan nyt työnhakijoita kannustavin aktiivitoimin. Ennustan että uudistukset jäävät tällä erää tähän, sillä vuoden 2019 eduskuntavaalit ovat jo lähestymässä.

Kokonaisveroaste jämähti paikalleen, kuten ennakoitiin. Palkkaverotus pysyy kireänä, eikä kannustinloukkujen purkamisessa päästy eteenpäin. Ennustepäivitys on helppo. Näin mennään myös Sipilän loppukausi, vaikka vuoden 2019 valtion tulo- ja menoarvioon leivotaan vaaliasetelmia kohentavia tuloverotarkistuksia.

Ennakkoarvailujen mukaisesti pitkäaikaistyöttömyydessä käytiin 2000-luvun ennätystasolla. Onneksi käänne parempaan on ollut nopea. Tämä selittyyneen kortistojen siivouksella ja ennakoitua ripeämmällä talouskasvulla. Päivitetty ennuste on, että talouskasvu kirittää työllisyyden lähelle asetettua 72 prosentin tavoitetta. Alle jäädään, mutta hyvä näinkin.

Valtion budjettivaje on pysynyt mittavana ja kuluja on leikattu aiottua vähemmän. Tältä osin ennuste on aiempaa synkempi. Velanotto jatkuu, tosin hidastuvana. Talouskasvu hiipuu nopeasti, sillä kasvun hedelmiä ulosmitataan työmarkkinoilla jo vauhdilla. Julkinen sektori kärvistelee säästövaateiden kanssa myös seuraavat vuodet. Sama meno jatkuu myös Sipilän jälkeisellä hallituskaudella.

*Jaakko Pehkonen, taloustieteen professori, Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu,
1.2.2017*

URN:NBN:fi:jyu-201802011405